

METODICKÝ POKYN KE ZŘIZOVÁNÍ PŘÍPRAVNÝCH TŘÍD

Účinnost od 1. března 2017

JID: 21371/2017/KUUK

Ing. Dagmar Waicová

vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy
Krajského úřadu Ústeckého kraje

V souladu s ust. § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), obec, svazek obcí, kraj a registrovaná církev a náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, mohou **se souhlasem krajského úřadu**, v případě církevních škol zřizovaných registrovanou církví a náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, **se souhlasem ministerstva**, zřizovat **přípravné třídy základní školy** pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Přípravnou třídu lze zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně **10 dětí**.

O zařazování dětí přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti přiloží zákonný zástupce v době zápisu dítěte k povinné školní docházce.

O zřízení přípravné třídy základní školy nemůže v žádném případě rozhodnout pouze ředitel příslušné základní školy. Pokud je ze strany školy a jejího zřizovatele zájem, aby přípravná třída pokračovala dále ve své činnosti od 1. 9. v následujícím školním roce, nebo aby byla zřízena nová přípravná třída, požádá **zřizovatel** (obec, svazek obcí) o souhlas krajský úřad dle ust. § 47 školského zákona v termínu do **30. dubna předcházejícího školního roku**.

Na zřízení přípravné třídy základní školy není výslovný právní nárok, bez souhlasu krajského úřadu nebo ministerstva nelze vzdělávání dětí v přípravné třídě v praxi realizovat.

Přípravná třída základní školy je určena výlučně pro děti splňující následující podmínky:

- a) Jedná se o děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky*** – tuto podmínku po novele již nelze chápat v souladu s ust. § 36 odst. 3 školského zákona, neboť děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky chodí povinně do mateřské školky (viz § 34 odst. 1 a § 34a odst. 2 školského zákona).
- b) Děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj a kterým byl povolen odklad povinné školní docházky*** – je vyžadováno doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa, které rodič přikládá ke své žádosti o odklad.

Odklad povinné školní docházky je tedy nezbytnou podmínkou zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy. Odklad **před** zahájením povinné školní docházky, je možný pouze jednou, neboť dítě musí zahájit povinnou školní docházku nejpozději ve školním roce, kdy dosáhne osmi let věku. Pokud se však v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost k plnění povinné školní docházky, *může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok*. Může se tedy stát, že bude dítěti odklad povolen dvakrát, jednou před zahájením povinné školní docházky a jednou až po jejím zahájení, v průběhu prvního pololetí prvního ročníku.

Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a možných způsobech jejího plnění, tedy v mateřské škole nebo právě v přípravné třídě základní školy.

Z minimálního počtu dětí (**10**) může zřizovatel povolit v souladu s ust. § 23 odst. 4 školského zákona výjimku za předpokladu, že zřizovatel uhradí případné zvýšené výdaje na vzdělávací činnost dané základní školy. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je stanoven na **15** (viz § 7 odst. 1 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, „vyhláška“). Podle ust. § 23 odst. 5 školského zákona může zřizovatel povolit výjimku až do výše 4 dětí za předpokladu, že toto zvýšení počtu není na újmu kvalitě vzdělávací činnosti školy a jsou splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.

Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu. Posláním přípravných tříd není výuka obdobná vzdělávání v základní škole, vzdělávací program přípravné třídy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (§ 7 odst. 4 vyhlášky). Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených RVP pro základní vzdělávání pro první ročník (§ 7 odst. 5 vyhlášky). Hlavní důraz je kladen na komunikaci v českém jazyce a vzájemnou komunikaci mezi dětmi, poznání sebe i světa kolem, základy sebeobsluhy, základní sociální návyky apod.

Přípravná třída základní školy se nezapisuje do rejstříku škol a školských zařízení, a to ani samostatně (nejedná se o druh školy ani o druh či typ školského zařízení) ani jako jeden z údajů uvedených u dané základní školy (viz ust. § 144 odst. 1 školského zákona). Děti zařazené v přípravné třídě základní školy se nezapočítávají do nejvyššího povoleného počtu žáků základní školy zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení, ani do minimálních počtů žáků školy upravených v ust. § 4 vyhlášky. **Z právního pohledu nejsou tyto děti žáky základní školy** (nebyly totiž přijaty k základnímu vzdělávání v rámci zápisu k povinné školní docházce).

V případě zařazení dětí z přípravné třídy do školní družiny je nutné ze strany ředitele školy dodržovat kapacitu školní družiny uvedenou v rejstříku škol a školských zařízení. Zároveň upozorňujeme na povinnost dodržet nejvyšší možný počet přijatých dětí do oddělení školní družiny, jenž upravuje ust. § 10 odst. 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, což znamená nejvíce 30 dětí.

Pokud jde o financování činnosti přípravné třídy základní školy, lze uvést, že v souladu s ust. § 1 písm. h) vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativních, ve znění pozdějších předpisů, je 1 dítě v přípravné třídě základní školy samostatnou jednotkou výkonu, na kterou je krajský úřad povinen stanovit krajský normativ (pokud je v daném kraji zřízena alespoň jedna přípravná třída základní školy).

Tento metodický pokyn nahrazuje Metodický pokyn ke zřizování přípravných tříd, jenž byl účinný od 8. 6. 2015.

LEGISLATIVNÍ ZABEZPEČENÍ ZŘÍZENÍ PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Zákony:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády:

- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě

Vyhlášky:

- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů